

مروری بر اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی در ارتباط با بیماری کووید-۱۹

(راهنمای موقت)-WHO

(تاریخ انتشار: ۱۸ می ۲۰۲۰)

مقدمه

هدف مهم همه کشورها کنترل کووید-۱۹ از طریق کاهش سرعت انتقال ویروس و جلوگیری از شیوع بیماری و مرگ و میر ناشی از آن است. در مواجهه با کووید-۱۹، هر یک از کشورها باید مجموعه ای از اقدامات را در تطابق با اوضاع محلی و شرایط همه گیری بیماری انجام دهند. محوریت چنین راهبرد جامعی باید انجام اقدامات آزمون شده با مرکزیت اقدامات بهداشت عمومی که زنجیره های انتقال شخص به شخص را از بین می برد و باید بخشی از پاسخهای ملی در برابر کووید-۱۹ باشد^{۲-۶} شامل (الف) شناسایی، جداسازی، آزمایش و مراقبت بالینی برای همه موارد، و (ب) ردیابی و قرنطینه همه تماسها می باشد.

همچنین یک راهبرد جامع برای کنترل کووید-۱۹ شامل سایر اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی است. اینها اقداماتی هستند که توسط افراد، نهادها، جوامع، دولتهای محلی و ملی و نهادهای بین المللی برای سرکوب یا متوقف کردن گسترش کووید-۱۹ در جامعه خواهد بود^۱.

اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی در توقف زنجیره های انتقال و پیشگیری از شیوع بیماری نقش دارند و بنابراین در محدود کردن گسترش بیشتر کووید-۱۹، به ویژه در شرایطی که واکسن ها و روش های درمانی وجود ندارد، بسیار حیاتی هستند. این اقدامات شامل موارد زیر می باشند:

- **اقدامات فردی** با هدف محدود کردن گسترش از فرد به فرد، محافظت از افراد و تماس های آنها و کاهش آلودگی سطوحی که اغلب لمس می شوند^{۷،۶}. اقدامات شخصی شامل رعایت مداوم و مکرر بهداشت دست؛ فاصله گذاری فیزیکی؛ انجام آداب صحیح تنفسی؛ استفاده از ماسکها در صورت بیماری یا تماس با کسی که بیمار است؛ و پاکسازی محیط و گندزدایی در منزل.

- **اقدامات فاصله گذاری اجتماعی و فیزیکی** در فضاهای عمومی از انتقال ویروس بین افراد آلوده و افراد غیرآلوده جلوگیری کرده و از افراد با احتمال خطر بیماری جدی محافظت می نماید. این اقدامات شامل فاصله گذاری فیزیکی، کاهش یا لغو اجتماعات گسترده^۸ و جلوگیری از ایجاد فضاهای شلوغ در محیط های مختلف (به عنوان مثال حمل و نقل عمومی، رستوران ها، کافه ها، سالن های تئاتر)، کار در منزل، ماندن در خانه و حمایت از برنامه های سازگاری برای محللهای کار^۹ و موسسات آموزشی. برای فاصله گذاری اجتماعی^{۱۰}، WHO برای محدود کردن خطر انتقال بین افراد، رعایت فاصله حداقل یک متر بین افراد را توصیه می کند.

• **اقدامات جابجایی جمعیتی** با هدف جلوگیری از ورود و محدود کردن حرکت ویروس از یک منطقه به منطقه دیگر انجام می شود. این اقدامات شامل محدود کردن جابجایی اشخاص بومی و ملی، ارائه راهنمایی در مورد شیوه مسافرت، تنظیم برنامه سفر پیش از انجام آن برای پیشگیری از ازدحام در مراکز مسافرتی از جمله ایستگاه های قطار، پایانه های اتوبوس و فرودگاه ها، و در نظر گرفتن حفاظ بهداشتی و یا سایر اقدامات منتخب در صورتی که در ارتباط با وضعیت همه گیری محلی کووید-۱۹ قابل توجه باشند.

• **اقدامات حفاظتی ویژه** با هدف حفاظت از جمعیت های خاص و گروه های آسیب پذیر:

- افراد در معرض ابتلاء به بیماری جدی تر از بیماری کووید-۱۹ (به عنوان مثال افراد مسن، افراد دارای بیماری های زمینه ای)
- افراد یا گروه های آسیب پذیر اجتماعی (به عنوان مثال کارگران مهاجر، پناهندگان، آوارگان، بی خانمان ها)
- افراد یا گروه هایی که در فضاهای بسته زندگی می کنند (به عنوان مثال زندگی طولانی مدت در تاسیسات^{۱۱}، بازداشتگاهها، اردوگاه ها یا محل هایی شبیه اردوگاه)
- اشخاص یا گروه هایی که خطر شغلی بیشتری در مواجهه با ویروس دارند (به عنوان مثال کارکنان موسسات، کارکنان بهداشت و فعالان خط مقدم). همچنین حفاظت کارکنان بهداشت و درمان از شیوع بیماری در مراکز بهداشتی درمانی و اقامتگاه سالمندان جلوگیری می کند.
- اقدامات بهداشتی و اجتماعی ابزاری برای مداخلات مهیا میکند تا کشورها بتوانند بر اساس بافت محلی خود، آنها را منطبق و انتخاب نمایند. با این حال، مقامات ملی و محلی باید مداخلات را برای رفع تأثیر مستقیم کووید-۱۹ بر سلامتی با اتخاذ راهبردهایی برای محدود کردن پیامدهای کوتاه مدت و بلند مدت بر سلامتی و رفاه اجتماعی و اقتصادی، از جمله از دست دادن درآمد یا دسترسی به خدمات، متعادل سازند. همچنین برنامه ریزی و پیش آمادگی برای جلوگیری از تأثیر غیرمستقیم بیماری بر سلامت که در نتیجه وارد شدن بار اضافی بر سیستم های بهداشتی و یا مختل گشتن سایر خدمات اساسی بهداشتی و اجتماعی رخ می دهد، ضروری است.

هدف

هدف این سند ارائه مروری بر اقدامات بهداشتی و اجتماعی است که می تواند برای کاهش سرعت یا متوقف کردن انتشار کووید-۱۹ ایفاء کنند و ارائه راهکارهایی برای محدود کردن هرگونه آسیب احتمالی ناشی از این مداخلات انجام شود. این سند با هدف آگاهی دادن به مقامات ملی و محلی و سایر تصمیم گیرندگانی تنظیم شده است، که باید بین انجام مداخلات بهداشت عمومی برای کنترل کووید-۱۹ و در عین حال به حداقل رساندن تأثیرات اجتماعی و اقتصادی موازنه ایجاد نمایند.

اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی براساس میزان انتقال بیماری

هر گروه از اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی - شامل اقدامات شخصی (فردی)، فاصله گذاری فیزیکی، اقدامات ویژه حفاظتی و حرکتی (جابجایی) - در برگزیده طیف وسیعی از مداخلات است که باید بر اساس شدت محلی انتقال کووید-۱۹ (هیچ موردی گزارش نشده است، موارد پراکنده، موارد خوشه ای، انتقال جامعه)، انتخاب، تطبیق و اجرا شوند.^۶ مداخلات بهداشت عمومی باید متناسب با شدت انتقال کووید-۱۹ باشد و هرگونه اقداماتی که کشورها در پی اجرای آن هستند باید به منظور کسب اطمینان از امکان پذیری، پایداری و مقبولیت در ساختار محلی به صورت ایمن با شرایط هر منطقه سازگار شوند.

مقامات ملی باید براساس ساختار ویژه کشورشان، احتمال مخاطره یا سطح انتشار، اقدامات را در سطح ملی و فروملی توصیه نموده و یا به کار گیرند و به صورت منظم موقعیت جهان گیری بیماری را بررسی نمایند. همچنین جوامع می توانند اقدامات لازم را با در نظر داشتن فرهنگ محلی، محیط های زندگی و دسترسی به منابع و خدمات، تطبیق دهند. معمولاً شدت انتقال کووید-۱۹ در یک کشور یکنواخت نیست، بنابراین مقامات ملی باید اطمینان حاصل کنند که اقدامات انجام شده مبتنی بر شرایط همه گیری محلی بیماری و با محدودیت زمانی در طول اجرای آنها است. هرگونه تعدیل در اقدامات بهداشتی و اجتماعی و دلایل تعدیل باید به طور واضح به اطلاع مردم برسد^{۱۲}. WHO، رهنمودهایی را برای مقامات و تصمیم گیران ملی در مورد ملاحظات مربوط به تعدیل اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی به صورت تدریجی و با تغییر شرایط همه گیری محلی بیماری ارائه داده است^{۱۳} و^{۱۲}.

جدول ۱ بازه وسیعی از اقدامات بهداشتی و اجتماعی که کشورها برای کاهش انتقال کووید-۱۹ در نظر می گیرند، را نشان می دهد.

متعادل سازی مزایا و مخاطرات اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی

هدف اصلی اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی حفظ سلامت است. با این وجود، استفاده از اقدامات خاص، از جمله اقدامات سخت‌گیرانه فاصله گذاری اجتماعی و فیزیکی و مقررات جابجایی، ممکن است اثرات زیان آوری بر سلامت عمومی و آسایش اقتصادی - اجتماع افراد و جامعه داشته باشند. پیامدهای بالقوه زیان آوری که ممکن است در نتیجه اقدامات انتخاب شده حاصل شوند و از جمله موارد مرتبط با سیاست گذاری‌ها برای حفظ خدمات اساسی بهداشتی، تامین و مراقبت از دسترسی به غذا، آب، کالاها و خدمات ضروری، حفظ درآمدها، حمایت از خانواده ها و جوامع و تضمین حقوق بشر برای همه^{۱۵} از جمله ملاحظات جنسیتی^{۱۶}، باید شناسایی و مدیریت شوند^{۱۴}.

پرداختن به این نگرانی‌ها هم در سطح سیاست های ملی و محلی به کاهش فشارهای احتمالی مرتبط با اجرای برنامه، اقدامات بهداشتی و اجتماعی و حمایت از پایبندی به این اقدامات کمک خواهد کرد. تطبیق اقدامات با ساختار محلی نیز بسیار مهم است و باید توجه نمود که چنین اقداماتی تا چه مدت امکان اجرا دارند. هماهنگی نزدیک خدمات بهداشت عمومی و اجتماعی نیز لازم است تا اطمینان حاصل شود که همگان بدانند که چگونه می‌توان به آزمایش‌ها و یا مراقبت پزشکی دسترسی پیدا کرد، چگونه می‌توان سریعاً موارد مشکوک را یافت و مورد آزمایش قرار داد، جداسازی و درمان موثر بیماران چگونه انجام می‌شود، ردیابی و قرنطینه به موقع چگونه ممکن می‌گردد، و از تخریب ایمن و مراقبت‌های مناسب پس از بیمارستان برای محافظت از دیگران در جامعه مطمئن شوند.

کسب اطمینان از مؤثر بودن اقدامات بهداشت عمومی و اجتماعی به مشارکت همه اعضای جامعه نیاز دارد. سیاست‌ها و مداخلات باید با گفت و گوی منظم از مجاری و راه‌های قابل اعتماد همراه باشند تا اطلاعات مناسب را در زمان مناسب فراهم کرده و مردم بتوانند تصمیمات آگاهانه‌ای برای محافظت از خود بگیرند. تصمیم‌گیرندگان باید با جوامع همراه شده و آشکارا و منظم با آنان در مورد چگونگی اجرای اقدامات بهداشت عمومی و اجتماعی در کلیه مراحل واکنش و بهبود وضعیت اضطراری ارتباط برقرار کنند.

هیچ قاعده واحدی وجود ندارد که بتواند با توجه به طیف گسترده‌ای از موقعیت‌های همه‌گیری و زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی که جهان‌گیر شدن بیماری در آن اتفاق می‌افتد، اقدامات مربوطه و نحوه اجرای آنها را مشخص نماید. توجه آگاهانه به اهداف دوگانه کنترل کووید-۱۹، و محافظت جوامع از عواقب ناخواسته ناشی از انجام اقدامات، به صیانت از سلامتی و حفظ رفاه در تمام مراحل پاسخ و بهبود کمک می‌کند.

جدول ۲ ملاحظاتی را برای اجرای موفقیت آمیز اقدامات بهداشت عمومی و اجتماعی ارائه می‌دهد. جدول ۳ سیاست‌های اجرایی در کنار اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی برای محدود کردن آسیب و حمایت از انعطاف پذیری جامعه و انسجام اجتماعی را مرور می‌کند. ملاحظات بیشتر برای اقدامات مورد نیاز در موارد پائین بودن درآمدها نیز در دسترس است^{۱۷}.

جدول ۱. اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی منتخب مورد نظر در ارتباط با کووید-۱۹ *

اقدامات شخصی	فاصله گذاری فیزیکی و اجتماعی	اقدامات جابجایی	اقدامات ویژه حفاظتی
<p>هدف: محدود کردن شیوع فرد به فرد، محافظت از افراد و تماسهای آنها و کاهش آلودگی سطوحی که اغلب لمس می شوند</p> <p>مردم را به تمرین ترغیب کنید¹⁸</p> <ul style="list-style-type: none"> • بهداشت مکرر دست • فاصله گذاری فیزیکی • رعایت آداب تنفسی • در صورت بیمار بودن یا هم‌نشینی با شخصی که بیمار است، بصورت صحیح از ماسک ها استفاده کند • نظافت محیط منزل 	<p>هدف: اطمینان از فاصله گذاری فیزیکی ایمن از طریق کاهش شلوغی جمعیت</p> <p>مکان‌های کاری^۹</p> <ul style="list-style-type: none"> • حمایت از مشاغل و مکانهای کاری برای برقراری بهداشت دست، فاصله گذاری فیزیکی و نظافت محیط • برنامه ریزی برای تداوم مشاغل و حداقل خدمات • در صورت امکان، تشویق دور کاری، جابه جایی نوبت کاریها، اتخاذ سیاستهای انعطاف پذیر در برنامه مرخصی ها، برگزاری جلسات از راه دور، جلسات مجازی و محافظت از شاغلین خط مقدم و نیروهای خدماتی • انجام ارزیابی خطر مرتبط با ایستگاه کاری یا عملکرد بر اساس شرایط محیطزیست، وظایف مورد انتظار، امکان قرار گرفتن در معرض و منابع موجود • تعطیل نمودن مشاغل غیر ضروری در صورت افزایش شدت انتقال <p>مدارس^{۱۰}</p> <ul style="list-style-type: none"> • پشتیبانی از مدارس برای اجرای اقدامات بهداشتی و فاصله گذاری و همچنین نظافت محیط • در نظر گرفتن آموزش از دور، تعلیق کلاسها، نوبتی کردن حضور، یا تعطیلی مدارس برای مدت زمان محدود 	<p>هدف: جلوگیری از ورود و بروس از مناطق آلوده به مناطق غیر آلوده</p> <ul style="list-style-type: none"> • ارائه توصیه هایی در مورد سفر^{۱۹} متناسب با شرایط مانند کاهش مسافرت غیر ضروری یا نحوه محافظت از خود در هنگام مسافرت • در صورت لزوم، محدود ساختن جابجایی به صورت محلی، منطقه ای یا ملی برای قطع انتقال یا جلوگیری از ورود مجدد • آماده نمودن مقدمات لازم قبل از شروع سفرهای موردنیاز (دانشجویان، کارگران، و بازگشت کنندگان به محل اصلی زندگی) • در نظر گرفتن، یک مسیر ایمن خط قرنطینه یا اقدامات مرزی بر اساس شرایط همه گیری در منطقه • در نظر گرفتن برنامه های جدا سازی و قرنطینه برای مسافران ورودی مطابق با خط مشی ملی غربالگری و آزمایش 	<p>هدف: کاهش خطر مواجهه گروههای آسیب پذیر</p> <p>افراد در معرض خطر، افراد آسیب پذیر و دیگران</p> <ul style="list-style-type: none"> • توصیه گروه های سنی بالاتر برای ماندن در محل سکونت • اقدامات حفاظتی در محیط های بسته - آسایشگاه های سالمندان، اقامت طولانی مدت^{۱۱} یا مراکز بیماران روانی، زندانیها^{۲۷} • محدود نمودن ملاقات کنندگان یا مجاز بودن ملاقات فقط با حفظ فاصله ایمن • برنامه ریزی برای مهاجران، پناهندگان^{۲۸}، آوارگان و بی خانمان ها • جدایی از دیگران در موارد نیاز، به صورت ایمن و داوطلبانه • شناسایی و برنامه ریزی برای افرادی که در معرض خطر بیشتری قرار دارند، در موقعیت های ویژه مانند مغازه ها، حمل و نقل عمومی، بیمارستان ها • برنامه ریزی برای تداوم ایمن خدمات ضروری بهداشتی مانند ایمن سازی، مراقبت های قبل از زایمان، مراقبت های مادر، مراقبت از سرطان و اقدامات کنترل بیماری^{۳۰} • کارکنان خدمات سلامت^{۳۱} مانند نیروهای خط مقدم، مراقبان و کارکنان سیستم بهداشتی • هماهنگی خدمات اجتماعی مانند خطوط تلفن، مراکز بهداشتی و واحدهای واکنش اضطراری برای

<p>پشتیبانی از انجام آزمون ها، جداسازی افراد، قرنطینه و ارجاع</p> <ul style="list-style-type: none"> • پشتیبانی از خدمات پزشکی و خدمات سلامت راه دور • تنظیم و برقراری مجدد مراقبت های غیر فوری بهداشتی و پزشکی • سازماندهی خدمات برای کاهش خطر و تعداد تماس ها، اطمینان از فاصله گذاری فیزیکی در همه مناطق • اطمینان از در دسترس بودن <u>تجهیزات محافظت شخصی (PPE)</u>^{۳۲} <p><u>اجرای برنامه های جراحی</u> برای درمانگاههای تخصصی، مراکز جداسازی در صورت ترجیح، بیمارستان ها و مراکز نگاهتگاهی^{۳۳} هماهنگی مراقبت های سلامت، مراکز توانبخشی و خدمات اجتماعی برای اطمینان از برنامه ریزی در مورد ترخیص از بیمارستان و مراقبتهای پس از آن</p>		<p><u>محل های با تجمع گسترده</u>^{۱۹و۸}</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>ارزیابی ریسک</u>^{۲۰} برای رویدادهای نمایشی، ورزشی^{۲۱} و <u>مذهبی</u>،^{۲۲} جشنواره ها، همایش ها • تطبیق، تعویق و یا لغو رویدادهای عمومی و خصوصی • محدود نمودن اندازه رویدادهای عمومی و خصوصی • تطبیق دادن آداب و رسوم ازدواج، <u>تشییع جنازه و تدفین</u>^{۲۳} <p>اماکن عمومی و حمل و نقل</p> <ul style="list-style-type: none"> *کاهش شلوغی ها، کاهش دسترسی و یا تعطیلی مکانهای عمومی، رستورانها، <u>رویدادهای ورزشی</u>^{۲۴}، باشگاههای ورزشی، اماکن تفریحی، عبادتگاهها،^{۲۵} سالن یا مکانهای دارای تهویه محدود • تشویق فاصله گذاری فیزیکی در اماکن عمومی و حمل و نقل (مانند صف ها و محل های انتظار) • کاهش رفت و آمد بین افراد و ساکنان منازل • مشخص نمودن سیاست استفاده از ماسک در مکان های عمومی^{۲۶} 	
---	--	--	--

WHO* مجموعه ای از راهنمایی ها در مورد آمادگی و پاسخگویی اضطراری را تهیه نموده است. مراقبت بالینی؛ پیشگیری و کنترل عفونت؛ خدمات پایه سلامت؛ برنامه ریزی منابع اساسی؛ آزمایشگاه و تشخیص؛ ارتباط خطر و تعامل با جامعه؛ نظارت و بررسیهای موردی، مسافرت و اجتماعات گسترده، جمعیت آسیب پذیر؛ مدارس و مؤسسات و مباحث دیگر، که همه آنها در سایت www.who.int موجود است.

جدول ۲. ملاحظات اصلی در راستای موفقیت آمیز بودن اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی در ارتباط با کووید-۱۹

اقدام جمعی و پشتیبانی در سطوح بالاتر دولتی	برای افراد و جامعه	
<ul style="list-style-type: none"> • بررسی منظم و متواتر ریسکها، سیاست ها و برنامه های مشترک • گسترش و تدوین راهبردها و انتشارات لازم برای مقابله با اطلاعات اشتباه و جعلیات • تشریح مساعی و تقویت جوامع در تصمیم گیری برای انجام اقدامات بهداشت عمومی • شناسایی شبکه های محلی و جوامع فعال، مشاغل، رهبران مذهبی و فعالان تأثیرگذار محلی • پشتیبانی از پلیس و نیروهای امنیتی برای اطمینان از نقش واضح و جلوگیری از سوءاستفاده ها 	<ul style="list-style-type: none"> • شفاف سازی مخاطره^{۳۴} همراه با ارائه اطلاعات در مورد چگونگی محافظت از خود و دیگران • به روز زسانی مجدد دانش مربوطه، ساده کردن پیامها، تشویق به اشتراک گذاری اطلاعات • متمرکز شدن بر کارهایی که افراد و جوامع می توانند انجام دهند، نه کارهایی که نباید انجام دهند. • ارائه نکات اصلی در مورد کمک های قابل انجام توسط افراد، برای کمک به دیگرانی که به کمک نیاز دارند. • تأکید بر مسئولیت شخصی و نقشی که هر شخص در پیشگیری از بیماری و نجات جان افراد دارد • جلوگیری از بدنامی دیگران با تأکید بر احترام به حقوق انسانی 	<p>برقراری ارتباط مؤثر، مداخله در جوامع</p>
<ul style="list-style-type: none"> • آموزش نیروهای محلی یا داوطلبان در زمینه یافتن پرونده، بازدیدهای خانگی، ردیابی در تماس، و ارتباطات • تشویق نوآوری (به عنوان مثال باز شدن جریان آب بدون نیاز به دست و یا با استفاده از اهرم پایی، یا دستگاه پخش کننده ژل دست) • تقویت نظافت دفاتر، فروشگاه ها، حمل و نقل، ساختمان ها و سرویس های بهداشتی • حفظ گزینه های حمل و نقل برای سفرهای اساسی (مانند کار، دسترسی به خدمات و مراقبت های بهداشتی) • برنامه ریزی سریع برای اسکان دانشجویی یا بازگشت گردشگران در صورت نیاز • در نظر گرفتن استفاده داوطلبانه از برنامه های نصب شده روی تلفن ها با رعایت حقوق انسانی برای حمایت از اقدامات • برنامه ریزی ارزیابی تکراری از چگونگی بازخوردها به منظور تطبیق دادن اقدامات و تبادل نظر در مورد تغییرات 	<ul style="list-style-type: none"> • اطمینان از دسترسی به محصولات بهداشتی مقرون به صرفه و چند برابر کردن نقاط شستشو در فضاهای عمومی، مراکز حمل و نقل، ایستگاه تاکسی. در صورت لزوم مستقر نمودن مخازن آب یا سایر خدمات آبرسانی • تسهیل دسترسی به خدمات ضروری مانند فروشگاه مواد غذایی، سفرهای ضروری، ورزش، شرایط اضطراری • حمایت از افراد ایزوله یا قرنطینه شده • ایجاد واحدهای مسکونی برای مهاجران و بی خانمان ها • ایجاد مسیر یک طرفه برای خدمات، مغازه ها و بازارها، به منظور کاهش جمعیت و محدود کردن تعداد مخاطبان • انجام اقدامات ساده ای مانند نشانه گذاری در فاصله های بیشتر از ۱ متر در مغازه ها، مراکز درمانی تخصصی، صف های دیگر یا فاصله میزها در مدارس • تنظیم قرار ملاقات ها برای خدمات اساسی به منظور کاهش زمان انتظار، و ارائه گزینه های برخط • ارائه اطلاعات در مورد در صورت استفاده صحیح، مراقبت و دفع ماسک ها در صورت استفاده 	<p>توانمند سازی پیروی از اقدامات</p>

جدول ۳. نمونه راهبردها و سیاستها برای محدود کردن اثرات ثانویه اجرای اقدامات اجتماعی و بهداشت عمومی

برای افراد و جامعه	اقدام جمعی و پشتیبانی در سطوح بالاتر دولت
<ul style="list-style-type: none"> پیشنهاد گزینه های دیگر برای آموزش^{۱۰} (به عنوان مثال آموزش از راه دور، هدایت گری توسط کارکنان کتابخانه یا افراد بزرگتر خانواده و با مجموعه های دوستان با استفاده از پشتیبانی تلفنی) مراقبت از فرزندان کارمندان ضروری، به عنوان مثال باز نگهداشتن مدارس با حفظ بهداشت دقیق و فاصله گذاری فیزیکی برای آنها تامین گزینه های دیگری برای وعده های غذایی مدرسه جهت افراد نیازمند تشویق جوامع برای حمایت از سالمندان، بیماران و افراد آسیب پذیر تشویق تعامل اجتماعی با کاربرد رسانه های مجازی جهت دادن به خدمات اجتماعی و جامعه به منظور تقویت تاب آوری جوامع 	<ul style="list-style-type: none"> باز نگهداشتن داروخانه ها و تامین دسترسی به داروهای ضروری^{۳۰} برقراری راهبردهای بهداشت روان و ایجاد خط تلفن بحران اطمینان از وجود خدمات و محافظت از کارگران مهاجر توسعه خدمات اجتماعی برای کاهش ریسک و پاسخ به خشونت خانگی نوآوری برای موارد اضطراری مانند ایجاد کد های امن برای قربانیان سوء استفاده/خشونت بین فردی به تعلیق در آوردن هزینه های استفاده کنندگان از مراقبت های بهداشتی و یا حمایت از آنها
<ul style="list-style-type: none"> رهبری یا پشتیبانی از دور کاری، تغییر نوبت کاری، و فاصله گذاری فیزیکی^۹ شروع نمودن سیاست های انعطاف پذیر برای مرخصی و پرداخت دستمزدها تشویق کار نیمه وقت یا خدمات انعطاف پذیر (به عنوان مثال تحویل در خانه) اجرای برنامه های تداوم مشاغل برای خدمات و مشاغل اساسی مداخله دادن خدمات بهداشت و ایمنی شغلی تضمین دسترسی به مراقبت های بهداشتی و اجتماعی برای شاغلین 	<ul style="list-style-type: none"> ترویج سیاستهای حفظ درآمد و انعطاف پذیری در مرخصی کارکنان^۹ برنامه ریزی برای حمایت از درآمدها به وسیله کارفرمایان، جوامع، دولت ارائه بسته های حمایتی اجتماعی، اقتصادی، بیکاری و مالیاتی ایجاد یک رویکرد جامع و یکپارچه اجتماعی در همه بخشها برای اطمینان از دستیابی به خدمات و امکانات اساسی مورد نیاز در هر زمان و مکان ابداع راهبردها و رویکردهایی، مانند برقراری مسیرهای ویژه خدمات بهداشت عمومی را برای ارائه ایمن امکانات و خدمات
<ul style="list-style-type: none"> باز نگهداشتن فروشگاهها و مسیرهای تامین مواد غذایی^{۳۷} اولویت دادن دسترسی به مغازه ها و بازارها برای کسانی که به آن نیاز دارند، به عنوان مثال. اختصاص ساعات اولیه صبح برای سالمندان و افراد آسیب پذیر ارتقای آمادگی خانه برای قرنطینه یا جداسازی و حمایت از دسترسی به غذا و مواد غذایی تسهیل غربالگری، فاصله گذاری و تامین ماسک برای حفاظت کارکنان فروشگاه ها 	<ul style="list-style-type: none"> ایجاد شرایط مداخله و تشریح مساعی برای تولیدکنندگان، تامین کنندگان و فروشندگان مواد غذایی به منظور تامین و محافظت ایمن و کارآمد از تهیه مواد غذایی گسترش تامین مواد غذایی برای گروه های اولویت دار و جمعیت های دارای شرایط ویژه از جمله آوارگان توزیع غذا در موقعیت های خاص و تکرار از مسیرهای بشردوستانه در صورت لزوم محافظت از کشاورزان و کارکنان خدمات غذا و برقراری امنیت سفر برای آنها در صورت نیاز
<ul style="list-style-type: none"> برنامه ریزی ملاقات ها برای خدمات اساسی بهداشتی به منظور کاهش زمان انتظار در فضای باز هدایت پزشکی از راه دور و تقویت و محافظت از دسترسی به مراقبت تسهیل غربالگری، فاصله گذاری و تامین ماسک برای حفاظت از کارکنان داروخانه ها در صورت امکان انجام جراحی های غیر فوری در محیط ایمن و در صورت لزوم تجدید نظر در زمان بندی راهنمایی رفتارهای مراقبتی ایمن با انتشار اطلاعات به مردم، از جمله مسیرهای جدید خدمات، ساعات کار، اقدامات احتیاطی • برقراری مسیر موثر درمانی بیماران (غربالگری، تریاژ و سیستم ارجاع هدفمند) در همه سطوح 	<ul style="list-style-type: none"> حصول اطمینان از وجود ظرفیت کافی برای آزمایش و ردیابی تماس از جمله انتقال مجدد و آموزش کارکنان بهداشتی غیر دولتی (خصوصی) در سطح ملی یا شهرداریها ایجاد مکانیسم هایی برای نظارت بر ارائه خدمات بهداشتی اساسی و اصلی و جامعه،^{۳۰} در هماهنگی با پروتکل های بازخوردی، با افزایش ظرفیت مورد نیاز. مشخص نمودن فهرست خدمات و داروهای اصلی بهینه سازی تنظیم سامانه های اصلی ارائه خدمات توزیع مجدد ظرفیت نیروی کار بهداشتی در صورت لزوم، شامل مکانیزمهای بازنگری و تقسیم وظایف به منظور حفظ دسترسی و فراهمی داروها و معالجات ضروری

References

1. World Health Organization. COVID-19 Strategy Update (Interim Guidance) (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/strategies-plans-and-operations>, accessed 14 April 2020)
2. World Health Organization. Contact tracing in the context of COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/contact-tracing-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 10 May 2020)
3. World Health Organization. Surveillance strategies for COVID-19 human infection (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/surveillance-strategies-for-COVID-19-human-infection>, accessed 10 May 2020)
4. World Health Organization. Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease (COVID-19) (Interim guidance) ([https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(COVID-19\)](https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(COVID-19)), accessed 19 March 2020)
5. World Health Organization. Operational considerations for case management of COVID-19 in health facility and community. (<https://www.who.int/publications-detail/operational-considerations-for-case-management-of-COVID-19-in-health-facility-and-community>, accessed 16 May 2020)
6. World Health Organization. Critical preparedness, readiness, and response actions for COVID-19 . (<https://www.who.int/publications-detail/critical-preparedness-readiness-and-response-actions-for-COVID-19> , accessed 16 May 2020)
7. World Health Organization. Non-pharmaceutical public health measures for mitigating the risk and impact of epidemic and pandemic influenza. October 2019. (https://www.who.int/influenza/publications/public_health_measures/publication/en/, accessed 19 March 2020)
8. Key planning recommendations for mass gatherings in the context of the current COVID-19 outbreak (<https://www.who.int/publications-detail/key-planning-recommendations-for-mass-gatherings-in-the-context-of-the-current-COVID-19-outbreak>)
9. World Health Organization. Considerations for public health and social measures in the workplace (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-public-health-and-social-measures-in-the-workplace-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 10 May 2020)
10. World Health Organization. Considerations for school-related public health measures in the context of COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-school-related-public-health-measures-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 10 May 2020)
11. World Health Organization. Infection prevention and control for long-term care facilities in the context of COVID-19 (https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331508/WHO-2019-nCoV-IPC_long_term_care-2020.1-eng.pdf, accessed 10 May 2020)
12. World Health Organization. Considerations in adjusting public health and social measures in the context of COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/considerations-in-adjusting-public-health-and-social-measures-in-the-context-of-COVID-19-interim-guidance>, accessed 15 April 2020)
13. World Health Organization. Public health criteria to adjust public health and social measures in the context of COVID-19 (<https://www.who.int/publications-detail/public-health-criteria-to-adjust-public-health-and-social-measures-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 16 May 2020)
14. Brooks S, Webster R, Smith L, Woodland L, Wessely S, Greenberg N. The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. *Lancet*. 2020. [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)30460-8/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)30460-8/fulltext)
15. World Health Organization. Addressing human rights as key to the COVID response. (<https://www.who.int/publications-detail/addressing-human-rights-as-key-to-the-COVID-19-response>, accessed 21 April 2020)
16. World Health Organization. Gender and COVID-19 . (Advocacy Brief) (https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332080/WHO-2019-nCoV-Advocacy_brief-Gender-2020.1-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y, accessed 14 May 2020)
17. IASC (2020). Public health and social measures for COVID-19 preparedness and response operations in low capacity and humanitarian settings. (Interim Guidance, March 2020). <https://interagencystandingcommittee.org/health/interim-guidance-public-health-and-social-measures-COVID-19-preparedness-and-response>
18. World Health Organization. Coronavirus disease (COVID-19) advice for the public (Website) (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>, accessed 29 April 2020)
19. World Health Organization. Coronavirus disease (COVID-19) technical guidance: points of entry and mass gatherings (Website) (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/points-of-entry-and-mass-gatherings>, accessed 16 May 2020)
20. World Health Organization. How to use WHO risk assessment and mitigation checklist for Mass Gatherings in the context of COVID-19 (Tool) (<https://www.who.int/publications-detail/how-to-use-who-risk-assessment-and-mitigation-checklist-for-mass-gatherings-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 19 March 2020)
- World Health Organization. Guidance for the use of the WHO Mass Gatherings sports addendum risk assessment tools in the context of COVID-19 (Tool) (<https://www.who.int/who-documents-detail/guidance-for-the-use-of-the-who-mass-gatherings-sports-addendum-risk-assessment-tools-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 30 April 2020)
22. World Health Organization. How to use the WHO Mass Gathering religious addendum risk assessment tool in the context of COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/how-to-use-the-who-mass-gathering-religious-addendum-risk-assessment-tool-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 20 March 2020)
23. World Health Organization. Infection prevention and control for the safe management of a dead body in the context of COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-for-the-safe-management-of-a-dead-body-in-the-context-of-COVID-19-interim-guidance>, accessed 24 March 2020)
24. World Health Organization. Considerations for sports federations/ sports event organizers when planning mass gatherings in the context of COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-sports-federations-sports-event-organizers-when-planning-mass-gatherings-in-the-context-of-COVID-19-interim-guidance>, accessed 14 April 2020)
25. World Health Organization. Practical considerations and recommendations for religious leaders and faith-based communities in the context of COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/practical-considerations-and-recommendations-for-religious-leaders-and-faith-based-communities-in-the-context-of-COVID-19> , accessed 07 April 2020)

26. World Health Organization. Advice on the use of masks in the context of COVID-19 (Interim Guidance) ([https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)-outbreak](https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-(2019-ncov)-outbreak), accessed 06 April 2020)
27. World Health Organization. Preparedness, prevention and control of COVID-19 in prisons and other places of detention (Interim Guidance) (<http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-determinants/prisons-and-health/publications/2020/preparedness,-prevention-and-control-of-COVID-19-in-prisons-and-other-places-of-detention,-15-march-2020>, accessed 15 March 2020)
28. World Health Organization. Preparedness, prevention and control of coronavirus disease (COVID-19) for refugees and migrants in non-camp settings (Interim Guidance) ([https://www.who.int/publications-detail/preparedness-prevention-and-control-of-coronavirus-disease-\(COVID-19\)-for-refugees-and-migrants-in-non-camp-settings](https://www.who.int/publications-detail/preparedness-prevention-and-control-of-coronavirus-disease-(COVID-19)-for-refugees-and-migrants-in-non-camp-settings), accessed 17 April 2020)
29. Interagency Standing Committee. Scaling-up COVID-19 outbreak in readiness and response operations in camps and camp-like situations (Interim Guidance) (<https://interagencystandingcommittee.org/other/interim-guidance-scaling-COVID-19-outbreak-readiness-and-response-operations-camps-and-camp>, accessed 17 March 2020)
30. World Health Organization. COVID-19 : Operational guidance for maintaining essential health services during an outbreak. (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/COVID-19-operational-guidance-for-maintaining-essential-health-services-during-an-outbreak>, accessed 25 March 2020).
31. World Health Organization. Coronavirus disease (COVID-19) outbreak: rights, roles and responsibilities of health workers including key considerations for occupational safety and health (Interim Guidance) ([https://www.who.int/publications-detail/coronavirus-disease-\(COVID-19\)-outbreak-rights-roles-and-responsibilities-of-health-workers-including-key-considerations-for-occupational-safety-and-health](https://www.who.int/publications-detail/coronavirus-disease-(COVID-19)-outbreak-rights-roles-and-responsibilities-of-health-workers-including-key-considerations-for-occupational-safety-and-health), accessed 18 March 2020)
32. World Health Organization. Rational use of personal protective equipment for coronavirus disease (COVID-19) and considerations during severe shortages. (Interim Guidance) ([https://www.who.int/publications-detail/rational-use-of-personal-protective-equipment-for-coronavirus-disease-\(COVID-19\)-and-considerations-during-severe-shortages](https://www.who.int/publications-detail/rational-use-of-personal-protective-equipment-for-coronavirus-disease-(COVID-19)-and-considerations-during-severe-shortages), accessed 06 April 2020).
33. World Health Organization. Coronavirus disease (COVID-19) technical guidance: essential resource planning. (Website) (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/COVID-19-critical-items>)
34. World Health Organization. Risk communication and community engagement readiness and response to coronavirus disease (COVID-19) (Interim Guidance) ([https://www.who.int/publications-detail/risk-communication-and-community-engagement-readiness-and-initial-response-for-novel-coronaviruses-\(ncov\)](https://www.who.int/publications-detail/risk-communication-and-community-engagement-readiness-and-initial-response-for-novel-coronaviruses-(ncov)), accessed 19 March 2020)
35. World Health Organization, UNICEF, International Federation of Red Cross and Red Crescent. A guide to preventing and addressing social stigma associated with COVID-19 (Interim Guidance) (<https://www.who.int/who-documents-detail/a-guide-to-preventing-and-addressing-social-stigma-associated-with-COVID-19>, accessed 24 February 2020)
36. World Health Organization. Recommendations to Member States to improve hand hygiene practices to help prevent the transmission of the COVID-19 virus (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/recommendations-to-member-states-to-improve-hand-hygiene-practices-to-help-prevent-the-transmission-of-the-COVID-19-virus>, 01 April 2020)
37. World Health Organization. COVID-19 and food safety: guidance for food businesses. (Interim Guidance) (<https://www.who.int/publications-detail/COVID-19-and-food-safety-guidance-for-food-businesses>, 07 April 2020)
- Africa Centres for Disease Control and Prevention Guidance on Community Social Distancing During COVID-19 Outbreak; 2020. (<https://africacdc.org/download/guidance-on-community-social-distancing-during-COVID-19-outbreak/>)
- European Centre for Disease Prevention and Control. Considerations relating to social distancing measures in response to COVID-19. Stockholm: ECDC; 2020. (<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-social-distancing-measures-guide-second-update.pdf>)
- Additional resources**
- Imperial College COVID-19 Response Team. Impact of non-pharmaceutical interventions (NPIs) to reduce COVID19 mortality and healthcare demand. 16 March 2020. London: Imperial College; 2020. (<https://www.imperial.ac.uk/media/imperial-college/medicine/sph/ide/gida-fellowships/Imperial-College-COVID19-NPI-modelling-16-03-2020.pdf>)
- IFRC, IOM, UNHCR and WHO. Interim guidance on scaling-up COVID-19 outbreak readiness and response operations in camps and camp-like settings. (<https://interagencystandingcommittee.org/other/interim-guidance-scaling-COVID-19-outbreak-readiness-and-response-operations-camps-and-camp>)
- International Labour Organization (ILO) Note. COVID-19 and world of work: Impacts and responses 18 March 2020; (https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/briefingnote/wcms_738753.pdf)
- New Zealand Government. COVID-19 Alert System. (<https://covid19.govt.nz/alert-system/COVID-19-alert-system/>). 6 April 2020.
- UNICEF, WHO, IFRC. Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and Control in Schools. 2020 (https://www.unicef.org/media/65716/file/Key%20Messages%20and%20Actions%20for%20COVID-19%20Prevention%20and%20Control%20in%20Schools_March%202020.pdf)
- World Health Organization. Getting your workplace ready for COVID-19, 19 March 2020 Geneva; 2020 (<https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/advice-for-workplace-clean-19-03-2020.pdf>)
- World Health Organization. Q & A. Considerations for the cleaning and disinfection of environmental surfaces in the context of COVID-19 in non-health-care settings. (<https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-considerations-for-the-cleaning-and-disinfection-of-environmental-surfaces-in-the-context-of-COVID-19-in-non-health-care-settings>)
- World Health Organization. Risk Communication and Community Engagement (RCCE) Action Plan Guidance COVID-19 Preparedness and Response ([https://www.who.int/publications-detail/risk-communication-and-community-engagement-\(rcce\)-action-plan-guidance](https://www.who.int/publications-detail/risk-communication-and-community-engagement-(rcce)-action-plan-guidance))
- World Health Organization. guidance for maintaining essential health services and systems. (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/maintaining-essential-health-services-and-systems>, accessed 16 May 2020)